

Využití hodnoticího archu v projektu ve výuce angličtiny na 2. stupni ZŠ

Postup formativního hodnocení

I. Identifikační údaje:

Autor materiálu: Mgr. Marie Horčíčková

Název školy, na níž autor působí: Základní škola a mateřská škola ANGEL v Praze 12

II. Kontext:

Cílová skupina: žáci 8. ročníku

Předmět, v němž byla technika realizována: anglický jazyk

Další relevantní informace:

Žáci navštěvují třídu s bilingvním programem, úroveň řečových dovedností v cílovém jazyce je tedy vyšší, než je v 8. třídě ZŠ obvyklé. Po návratu z distanční výuky jsme záměrně zařazovali do výuky kooperativní formy práce, abychom rozvíjeli vážnou komunikaci mezi žáky a jejich spolupráci.

III. Realizace a hodnocení postupu formativního hodnocení:

Popis využití vybraného postupu formativního hodnocení (jeho modifikace)

Pro hodnocení plakátů, které byly výstupem projektu, jsem vytvořila hodnoticí arch – viz příloha č. 1: Hodnoticí arch. Ten sestával z kontrolního seznamu povinných informací, které plakát musí obsahovat, a dále z poznámkové části k prezentaci skupiny.

Postup zavádění a realizace postupu formativního hodnocení

Pomocí hodnoticího archu jsem zaprvé chtěla poskytnout nástroj pro vzájemné hodnocení skupin. Zároveň tento nástroj napomohl aktivnímu naslouchání – žáci věnovali prezentacím větší pozornost. Popis aktivity, v rámci které byl hodnoticí arch použitý:

- brainstorming – které informace by měl propagační plakát o závodě obsahovat, zápis na tabuli, učitelka zapisuje – viz příloha č. 2: Brainstorming
- žáci si vylosují skupiny, mezitím učitelka seskupí požadované informace do několika (7) požadovaných položek
- před započítím práce učitelka připomene:
 - časový prostor na skupinovou práci – 60 min na práci skupiny, poté následuje prezentace
 - povinné informace obsažené na plakátu
 - procesní kritéria – používání anglického jazyka, zapojení všech členů skupiny
- práce skupin, monitorování učitelem, pomoc dle potřeby, průběžná zpětná vazba
- prezentace skupin s využitím hotových plakátů – viz příloha č. 3: Plakáty
- porada ostatních skupin, doplnění hodnoticího archu
- vzájemné hodnocení – dle poznámek v hodnoticím archu, případná reakce autorů prezentace
- sebehodnocení skupiny – s použitím procesních kritérií:

Jak probíhala spolupráce v rámci naší skupiny?

Jak se nám dařilo komunikovat anglicky?

Ukázka vzájemného hodnocení a sebehodnocení skupiny – viz příloha č. 4: Video – vzájemné hodnocení a sebehodnocení a příloha č. 5: Český přepis videozáznamu.

- doplnění hodnocení učitelem, viz otázky výše
- na závěr žáci do hodnoticího archu poznačili, který závod je zaujal nejvíce – tj. udělili první, druhé a třetí místo za kreativitu skupiny a atraktivitu jejich naplánované soutěže. Jejich umístění jsem do příští hodiny sečetla a příště vyhodnotila umístění jednotlivých soutěží. Vyplněné hodnoticí archy, vč. ocenění jednotlivých soutěží – viz příloha č. 6: Vyplněné hodnoticí archy.

Reflexe učitele

Hotové plakáty byly vydařené a povětšinou obsahovaly požadované informace. Výzvou v rámci tohoto projektu byla spolupráce skupin, po dlouhé distanční výuce trvalo dvěma skupinám relativně dlouho, než si žáci rozdělili role a pustili se do práce. Komunikace sklouzávala k nekonstruktivním hádkám, oboustranné frustraci. Teprve blížící se čas prezentací je přiměl k lepšímu soustředění a rychlému dokončení práce.

Díky použití tohoto nástroje bylo vzájemné hodnocení adresnější, požadované informace sloužily spolužákům jako vodítko pro poskytovanou zpětnou vazbu. Také hodnoticí arch napomohl intenzivnějšímu naslouchání, žáci si dělali poznámky a potřebovali mít přesnou představu o informacích na plakátu.

Zajímavým aspektem bylo vyhodnocení nejatraktivnějších závodů – pro některé skupiny nebylo snadné přijmout, že ačkoliv plakát obsahoval požadované informace a jejich prezentace byla na dobré úrovni, ostatní skupiny si vybraly jiný závod pro jeho atraktivitu. Tato část hodnocení mi ale přišla také přínosná, byla zaměřená na kreativitu, která je významnou součástí mnoha profesí.

Plánuji pokračovat s kooperativními formami práce a různými formami vzájemného hodnocení.

Reflexe žáků

Ptali jsme se ústně, jaký význam pro ně hodnoticí arch měl:

- pomohlo mi, že jsem věděl, co na plakátu musí být

- všechny informace byly v přehledné tabulce
- nevěděl jsem, co psát do poznámek
- byl jsem rád, že jsme se radili ve skupině, nevěděl jsem vždycky, co do

formuláře napsat

- vadilo mi, že jsme měli všechny informace, ale náš plakát (závod) skončil

poslední

- aspoň jsme to nemuseli psát do sešitu :-)
- používal jsem ten formulář jako odškrtačací seznam, abychom na nic nezapomněli
- naše poznámky na tom papíru byly zorganizované
- aspoň jsme věděli, co máme dalším skupinám při zpětné vazbě říkat
- formulář byl dobrý, radši bych ho vyplňoval ve dvojici
- líbilo se mi, že jsme tam měli předtištěná jména
- vtipné bylo, že jsme vyhráli, i když jsme neměli nejlepší plakát

Doporučení při využití v praxi

Stojí za to si hodnotící arch dobře promyslet. Jestliže obsahuje všechny důležité položky, je to jednoduchý a efektivní nástroj pro vzájemné hodnocení, popř. sebehodnocení. Jednotlivé položky by měly být co nejkonkrétnější, snadno srozumitelné. Nástroj samotný je dobré s žáky před jeho použitím probrat, aby si věděli rady, co kam psát. Po hodnocení první skupiny je dobré ověřit si, zda si se všemi částmi žáci věděli rady.

IV. Přílohy, které dokumentují daný postup formativního hodnocení:

Příloha 1: Hodnoticí arch

Příloha 2: Brainstorming – plakát: závod

Příloha 3: Plakáty

Příloha 4: Vzájemné hodnocení a sebehodnocení (video)

Příloha 5: Český přepis videozáznamu

Příloha 6: Vyplněné hodnoticí archy

V celém materiálu (včetně příloh) jsou použity fotografie, pracovní listy, obrázky, grafy atd. autora (pokud není uvedeno jinak). Fotografie jsou zároveň v souladu s GDPR.

